

Tăng quyền, lợi ích thu hút người lao động tham gia bảo hiểm xã hội

22:21 17/08/2023

Tác giả: Đang cập nhật

Bộ trưởng Bộ Lao động, Thương binh và Xã hội Đào Ngọc Dung cho biết, Dự án Luật Bảo hiểm xã hội (sửa đổi) được xây dựng nhằm bảo đảm an sinh xã hội của người dân dựa trên quyền con người; sửa đổi căn bản các vướng mắc, bất cập từ thực tiễn; mở rộng, gia tăng quyền, lợi ích để thu hút người lao động tham gia bảo hiểm xã hội (BHXH).

Quang cảnh Phiên họp lần thứ 25 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội.

Tiếp tục chương trình Phiên họp thứ 25 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội, sáng 17/8, Bộ trưởng Bộ Lao động, Thương binh và Xã hội Đào Ngọc Dung đã trình bày tờ trình của Chính phủ về dự án Luật BHXH (sửa đổi) với nhiều nội dung mới.

Theo Bộ trưởng Đào Ngọc Dung, quan điểm xây dựng Luật BHXH (sửa đổi) là bảo đảm quyền an sinh xã hội theo quy định của Hiến pháp; kế thừa, phát triển những quy định hiện hành phù hợp,

sửa đổi các quy định chưa phù hợp, bổ sung những quy định mới; bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của các bên tham gia BHXH; xây dựng các chế độ BHXH theo nguyên tắc đóng - hưởng, công bằng, bình đẳng, chia sẻ và bền vững; tham khảo và tiếp thu có chọn lọc kinh nghiệm của các quốc gia trên thế giới.

Đáng chú ý, dự thảo Luật lần này đã thể chế hóa các quan điểm chỉ đạo, mục tiêu, nội dung cải cách, nhiệm vụ và giải pháp chủ yếu của Nghị quyết số 28-NQ/TW ngày 23/5/2018 của Trung ương về cải cách chính sách BHXH. Đồng thời, thể chế hóa các nhiệm vụ, giải pháp liên quan trực tiếp đến việc hoàn thiện chính sách, pháp luật về an sinh xã hội của Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng; bám sát 5 chính sách trong đề nghị xây dựng dự án Luật đã được Quốc hội thông qua tại Nghị quyết số 50/2022/QH15; Tổng hợp những kiến nghị của các Đại biểu Quốc hội, cử tri về lĩnh vực BHXH...

Bộ trưởng Bộ Lao động Thương binh và Xã hội Đào Ngọc Dung trình bày tờ trình của Chính phủ về dự án Luật BHXH (sửa đổi).

Theo Bộ trưởng Đào Ngọc Dung, một trong những điểm mới nổi bật tại dự thảo Luật quy định là công dân Việt Nam từ đủ 75 tuổi trở lên mà không có lương hưu, trợ cấp BHXH hằng tháng khác sẽ được hưởng trợ cấp hưu trí xã hội do ngân sách nhà nước đảm bảo nhằm phấn đấu đạt mục tiêu

Trung ương giao đến năm 2030 khoảng 60% số người sau độ tuổi nghỉ hưu được hưởng lương hưu, BHXH hàng tháng và trợ cấp hưu trí xã hội.

Trường hợp người lao động khi đến tuổi nghỉ hưu mà chưa đủ thời gian đóng BHXH để được hưởng lương hưu (chưa đủ 15 năm đóng) và cũng chưa đủ tuổi hưởng trợ cấp hưu trí xã hội (chưa đủ 75 tuổi), thì được lựa chọn hưởng trợ cấp hàng tháng cho thời gian trước khi đủ tuổi hưởng trợ cấp hưu trí xã hội tùy thuộc vào thời gian đóng, tiền lương, thu nhập tháng đóng BHXH của người lao động; đồng thời, trong thời gian hưởng trợ cấp hàng tháng thì được hưởng bảo hiểm y tế do ngân sách nhà nước đảm bảo.

Dự kiến, tổng số người được hưởng quyền lợi từ chính sách này tăng lên trên 800 nghìn người do giảm tuổi và khoảng 300 nghìn người do liên kết tăng trợ cấp hưu trí xã hội với tầng BHXH bắt buộc.

Theo Bộ trưởng Đào Ngọc Dung, dự thảo Luật BHXH (sửa đổi) đề xuất giảm thời gian đóng BHXH tối thiểu để hưởng lương hưu từ 20 năm xuống còn 15 năm. Điều 71, dự thảo Luật quy định, người lao động khi đủ tuổi nghỉ hưu mà có thời gian đóng BHXH từ đủ 15 năm trở lên thì được hưởng lương hưu hàng tháng.

Quy định này nhằm tạo cơ hội cho một số nhóm đối tượng bắt đầu tham gia BHXH muộn (45-47 tuổi mới bắt đầu tham gia) hoặc tham gia không liên tục hoặc làm công việc đặc thù có thời gian làm nghề ngắn dẫn đến khi đến tuổi nghỉ hưu vẫn không tích lũy đủ 20 năm đóng BHXH cũng có cơ hội được hưởng lương hưu hàng tháng và được bảo đảm bảo hiểm y tế.

Chính sách mới này góp phần giảm số người hưởng BHXH một lần, do đủ điều kiện hưởng lương hưu. Đối với người lao động có thời gian đóng BHXH dài hơn thì vẫn được hưởng lương hưu với tỷ lệ hưởng lương hưu cao hơn không thay đổi so với quy định hiện hành.

Bộ trưởng Đào Ngọc Dung cho hay, để giảm tình trạng hưởng BHXH một lần, giúp người lao động được thụ hưởng tối đa các quyền lợi dài hạn khi họ đến tuổi nghỉ hưu, dự thảo Luật BHXH (sửa đổi) đã có nhiều sửa đổi, bổ sung theo hướng gia tăng quyền lợi, tăng tính hấp dẫn khuyến khích người lao động bảo lưu thời gian đóng để hưởng lương hưu thay vì nhận BHXH một lần.

Về quy định hưởng BHXH một lần, dự thảo Luật đề xuất 2 phương án tại điểm đ khoản 1 Điều 77, cụ thể như sau:

Phương án 1: Quy định việc hưởng BHXH một lần đối với hai nhóm người lao động khác nhau.

Nhóm 1: Đối với người lao động đã tham gia BHXH trước khi Luật BHXH (sửa đổi) có hiệu lực, sau 12 tháng nghỉ việc, có nhu cầu thì được nhận BHXH một lần.

Nhóm 2: Đối với người lao động bắt đầu tham gia BHXH từ ngày Luật BHXH (sửa đổi) có hiệu lực trở đi (dự kiến ngày 1/7/2025) thì không được nhận BHXH một lần (trừ các trường hợp: đủ tuổi hưởng lương hưu mà chưa đủ năm đóng để hưởng lương hưu; ra nước ngoài để định cư hoặc bị mắc một trong những bệnh nguy hiểm đến tính mạng theo quy định tại Điều 60 Luật BHXH hiện hành).

Ở phương án 2, dự thảo Luật đề xuất sau 12 tháng không thuộc diện tham gia BHXH bắt buộc, không tham gia BHXH tự nguyện và có thời gian đóng BHXH chưa đủ 20 năm mà người lao động có yêu cầu thì được giải quyết một phần nhưng tối đa không quá 50% tổng thời gian đã đóng vào quỹ hưu trí và tử tuất.

Thời gian đóng BHXH còn lại được bảo lưu để người lao động tiếp tục tham gia và hưởng các chế độ BHXH. Bên cạnh đó, theo phương án này thì tình trạng hưởng BHXH một lần khi còn trẻ (chưa đến tuổi nghỉ hưu) sẽ tiếp tục tiếp diễn trong tương lai.

Ngoài các nội dung trên, dự thảo Luật BHXH (sửa đổi) bổ sung các nhóm tham gia BHXH bắt buộc gồm: Chủ hộ kinh doanh (có đăng ký kinh doanh); Người quản lý doanh nghiệp, kiểm soát viên, người đại diện phần vốn nhà nước, người đại diện phần vốn của doanh nghiệp tại công ty và công ty mẹ, người quản lý điều hành hợp tác xã không hưởng tiền lương; Người lao động làm việc không trọn thời gian (người lao động làm việc theo chế độ linh hoạt); Người hoạt động không chuyên trách ở thôn, tổ dân phố tương tự như đối với người hoạt động không chuyên trách ở cấp xã; Trường hợp không giao kết hợp đồng lao động hoặc thỏa thuận bằng tên gọi khác nhưng có nội dung thể hiện về việc làm có trả công, tiền lương và sự quản lý, điều hành, giám sát của một bên phù hợp với Bộ luật Lao động năm 2019. Dự kiến, tổng số người được mở rộng có cơ hội tham gia khoảng 3 triệu người.

Để đảm bảo quyền lợi của người lao động, dự thảo Luật đã bổ sung trách nhiệm của người sử dụng lao động phải bồi thường cho người lao động nếu không tham gia hoặc tham gia BHXH bắt buộc không đầy đủ, kịp thời mà gây thiệt hại đến quyền, lợi ích hợp pháp của người lao động (khoản 6 Điều 26)...

Link bài viết: <https://nguoilambao.vn/public/index.php/tang-quyen-loi-ich-thu-hut-nguoi-lao-dong-tham-gia-bao-hiem-xa-hoi>